

Sygn. akt: WA 9/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Bogdan Rychlicki (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Marek Pietruszyński
SSN Jerzy Steckiewicz

Protokolant : Marcin Szlaga

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej ppłk. Macieja Nowaka
w sprawie ppłk. rez. H. W. i cyw. S. P. oskarżonych z art. 228 § 3 k.k. i innych, po
rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 29 września 2016 r. apelacji,
wniesionej przez prokuratora, na niekorzyść obu oskarżonych od wyroku
Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 29 września 2015 r.,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego ppłk. rez. H. W. w pkt. 26 i w pkt 29 i sprawę w tym zakresie przekazuje do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w P., a w pozostałej części utrzymuje go w mocy,**
- 2. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego S. P. w pkt. 2, a w pozostałej części utrzymuje go w mocy,**
- 3. kosztami postępowania odwoławczego w części utrzymującej w mocy zaskarżony wyrok obciąża Skarb Państwa .**

UZASADNIENIE

Ppłk rez. H. W. został oskarżony o to, że:

„1. w okresie od 1993 roku do 2005 roku w Z. kierował zorganizowaną grupą przestępczą o ustalonym składzie osobowym mającą na celu popełnienie przestępstw na szkodę Szefa Departamentu Infrastruktury MON poprzez zorganizowanie systemu umożliwiającego „wyprowadzanie” pieniędzy przeznaczonych na inwestycje, zorganizowanie systemu zμών przetargowych poprzez podmiannę dokumentów w procedurach przetargowych, udzielanie informacji o przedmiocie przygotowywanych postępowań przetargowych oraz ceny ofertowej, którą należało przedstawić by wygrać postępowanie o zamówienie publiczne zainteresowanym firmom oraz wystawianie fałszywych dokumentów mających na celu legalizację i ukrycie przestępczej działalności, spełniając wiodącą rolę w opisanych działaniach grupy poprzez planowanie tych działań i wydawanie dyspozycji co do sposobu ich realizacji,
tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 258 § 3 kk;

2. w miesiącach listopad - grudzień 1998 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 25.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na udzieleniu istotnych informacji dotyczących mającego się odbyć przetargu publicznego, umożliwiając tym samym wygranie przez wymienionego przetargu na wykonanie wymiany rur w kanale od kotłowni nr 3 do budynku nr 10 w JW [...],
tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

3. w okresie od września do listopada 1998 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową o łącznej wysokości nie mniejszej niż 20.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na udzieleniu istotnych informacji L. S. o ramach cenowych w jakich musi się zmieścić aby być

najbardziej konkurencyjną firmą w mającym odbyć się przetargu publicznym, umożliwiając tym samym wygranie przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na wykonanie robót dekarских w postaci wymiany pokrycia dachowego ceramicznego wraz z obróbkami blacharskimi z blachy cynowej, rynnami i rurami spustowymi z PCV z wymianą instalacji odgromowej na budynku nr 23 Jednostki Wojskowej [...],

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

4. w miesiącu października 1998 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., pełnomocnika firmy Przedsiębiorstwo „P.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 10.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zmywy przetargowej polegającej na udzieleniu L. S. istotnych informacji o warunkach zamówienia oraz o „cichym” podniesieniu wartości zamówienia bezpośrednio przed mającym się odbyć przetargu publicznym, umożliwiając tym samym wygranie przez wymienionego przedsiębiorcę przetargu na wykonanie sieci wodociągowej z rur PE z obozowiska nr 2 do budynku nr 44 na strzelnicy Jednostki Wojskowej [...] (Umowa nr 1/67/98 z dnia 14 października 1998 r.),

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

5. w miesiącu października 1998 roku w Z., będąc funkcjonariuszem publicznym - Szefem [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L.S.” korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 15.000 zł w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zmywy przetargowej poprzez udzielenie L. S. szczegółowych informacji odnośnie warunków zamówienia, sztuczne zaniżenie wartości zamówienia umożliwiające tym samym wygranie przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na wykonanie kotłowni w budynku [...] (umowa nr 1/82/98 z dnia 01 października 1998 roku), a następnie w trakcie realizacji zamówienia przez L. S. sporządzenie aneksu do umowy zwiększającego jej zakres,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

6. w miesiącu październiku 1998 roku w Z., będąc funkcjonariuszem publicznym - Szefem [...], przyjął od L. S., pełnomocnika firmy P., korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 3.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej poprzez udzielenie szczegółowych informacji odnośnie mającego odbyć się przetargu publicznego w Wojskowych Zakładach Remontowo-Budowlanych w [...], umożliwiając tym samym wygranę przez firmę P. przetargu na wykonanie przyłącza pary i centralnego ogrzewania do stołówki żołnierskiej [...](umowa nr 48/15/Pol/98 z dnia 25 maja 1998 r.),

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

7. W miesiącu grudniu 1998 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.A”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 7.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej poprzez udzielenie szczegółowych informacji odnośnie mającego odbyć się przetargu publicznego w Wojskowych Zakładach Remontowo-Budowlanych w [...], umożliwiając tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na wykonanie robót sanitarnych w kotłowni budynek nr 1 w kompleksie koszarowym [...] (umowa nr 56/WEŻ/SER/98 z dnia 28.08.1998),

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

8. w okresie od lipca do grudnia 1999 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przekraczając swoje uprawnienia w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wszedł w porozumienie z E. G., Szefem [...], oraz L. S., właścicielem Zakładu Wielobranżowego, a następnie zorganizował zмовę przetargową polegającą na udzieleniu szczegółowych informacji co do okoliczności mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu na wykonanie robót w postaci wymiany pokrycia dachowego ceramicznego na budynku [...](umowa nr 1/9/99 z dnia 06 sierpnia 1999 roku), umożliwiając tym samym wygranę przez L. S. tego przetargu, czym działał na szkodę Szefa Departamentu Infrastruktury MON,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 305 § 2 kk w zb. z art. 231 § 2 kk;

9. w miesiącu grudniu 1999 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 18.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na udzieleniu L. S. szczegółowych informacji co do okoliczności mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu na wykonanie robót w postaci wymiany pokrycia dachowego ceramicznego na budynku [...] (umowa nr 1/9/99 z dnia 06 sierpnia 1999 roku), umożliwiając tym samym wygranie przez L. S. tego przetargu, czym działał na szkodę Szefa Departamentu Infrastruktury MON,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

10. w okresie od lipca do grudnia 1999 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla L. S. wszedł w porozumienie z kierownikiem Wojskowej Administracji Koszar [...] mjr W. S. oraz L. S., właścicielem Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, a następnie działając na szkodę Szefa Rejonowego Zarządu Infrastruktury doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia go w błąd w ten sposób, że przygotował protokół konieczności na zamontowanie ekranu zabezpieczającego z folii wiatroizolacyjnej, czego skutkiem było podpisanie kolejnej umowy nr 1/218/WR/99 zwiększającej tym samym wartość zamówienia o kwotę w wysokości 23.593 złote, poświadczając tym samym nieprawdę co do okoliczności mających znaczenie prawne, gdyż zgodnie z technologią wykonywanych prac folia taka została zamontowana w ramach pierwotnej umowy, czym spowodował szkodę w mieniu Szefa Departamentu Infrastruktury MON w Kwocie 23.593,00 złotych,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 kk w zb. z art. 271 § 3 kk;

11. w miesiącu grudniu 1999 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 3.500 złotych w zamian za zachowanie

stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na udzieleniu L. S. informacji o zakresie planowanych robót i cenie mającego odbyć się przetargu publicznego umożliwiając tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na wykonanie chodników z kostki poz-bruk wraz z krawężnikami i obrzeżem trawnikowym w Jednostce Wojskowej [...] (umowa nr 133/32/4/99 z dnia 01 grudnia 1999 roku),
tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

12. w miesiącu grudniu 1999 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 3.500 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na udzieleniu istotnych informacji odnośnie warunków mającego odbyć się przetargu publicznego, umożliwiając tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na wykonanie robót remontowo-instalacyjnych sieci ciepłej wody i pary w kotłowni w Jednostce Wojskowej [...] (umowa nr 194/83/1/98 z dnia 05 grudnia 1998 roku), a następnie po podpisaniu umowy przez L. S. wyraził zgodę na to, aby zadanie to wykonywał podwykonawca firma PHU Róża bez żadnej umowy,
tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

13. w miesiącu grudniu 1999 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 10.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na przekazaniu L. S. istotnych informacji o warunkach i problemach technicznych mającego się odbyć przetargu publicznego, umożliwiając tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na wykonanie robót instalacyjnych przyłączy sieci centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz pary technologicznej do budynków o numerach od 7 do 11 i 16 w kompleksie koszarowym Jednostki Wojskowej [...] (umowa nr 1/7/99 z dnia 20 sierpnia 1999 roku),

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

14. w miesiącu wrześniu 2000 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przekraczając swoje uprawnienia w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez L. S., wszedł w porozumienie z L. ., właścicielem Zakładu Wielobranżowego, i zorganizował znowę przetargową polegającą na przekazywaniu istotnych informacji co do okoliczności mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu właścicielowi Zakładu Wielobranżowego L. S. dotyczących warunków i zakresu mającego odbyć się przetargu publicznego, umożliwiając tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na dostawę pięciu sztuk kotłów typu Eca-IV MN 50 m³, trzech sztuk podgrzewaczy pojemnościowych WP-6 V-I,6 m³, dwóch sztuk podgrzewaczy pojemnościowych WP-6-2,0 m³ oraz kotła wodnego KZ-5 (umowa nr 1/26/Z/2000 z dnia 16 sierpnia 2000 roku), czym działał na szkodę Szefa Departamentu Infrastruktury MON,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 305 § 2 kk w zb. z art. 231 § 2 kk;

15. w miesiącu wrześniu 2000 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...] , przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 20.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa -zorganizowanie znowy przetargowej polegającej na przekazywaniu istotnych informacji co do okoliczności mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu właścicielowi Zakładu Wielobranżowego L. S. dotyczących warunków i zakresu mającego odbyć się przetargu publicznego, umożliwiając tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na dostawę pięciu sztuk kotłów typu Eca-IV MN 50 m³, trzech sztuk podgrzewaczy pojemnościowych WP-6 V-I,6 m³, dwóch sztuk podgrzewaczy pojemnościowych WP-6-2,0 m³ oraz kotła wodnego KZ-5 (umowa nr 1/26/Z/2000 z dnia 16 sierpnia 2000 roku),

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

16. w okresie od września do grudnia 2000 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego,

korzyść majątkową o łącznej wysokości nie mniejszej niż 15.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zmywy przetargowej polegającej na udzieleniu L. S. istotnych informacji odnośnie mającego odbyć się przetargu publicznego, rozpisaniu jednego zamówienia na cztery odrębne przestrogi, umożliwiające tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na wykonanie modernizacji i robót technologicznych w kotłowni nr 8/7870 w S. oraz firmie „P.”, kierowanej przez żonę L. S. na wykonanie sieci z rur preizolowanych i podwyższenie kotłowni oraz komina na terenie Jednostki Wojskowej [...],

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

17. w grudniu 2000 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego, korzyść majątkową o łącznej wysokości nie mniejszej niż 10.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zmywy przetargowej polegającej na udzieleniu L. S. istotnych informacji dotyczących mającego odbyć się przetargu publicznego w trybie tak zwanych negocjacji o cenę, umożliwiając tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na modernizację stacji uzdatniania wody w Jednostce Wojskowej [...] (umowa nr 1/52/2000 z dnia 22 listopada 2000 roku),

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

18. w okresie od września do października 2001 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przekraczając swoje uprawnienia w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez L. S., wszedł w porozumienie z L. S., właścicielem Zakładu Wielobranżowego, a następnie zorganizował zmywę przetargową polegającą na udzieleniu L. S. szczegółowych informacji co do okoliczności mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu na wykonanie robót rozbiórkowych obiektów w kompleksie B. przy Jednostce Wojskowej [...] (umowa nr 1/31/2001 z dnia 26 października 2001 roku), umożliwiając tym samym wygranę przez L. S. tego przetargu, czym działał na szkodę Szefa Departamentu Infrastruktury MON,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 305 § 2 kk w zb. z art. 231 § 2 kk;

19. w okresie od września do października 2001 roku Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową o łącznej wysokości nie mniejszej niż 20.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na udzieleniu L. S. szczegółowych informacji co do okoliczności mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu na wykonanie robót rozbiórkowych obiektów w kompleksie B. przy Jednostce Wojskowej [...] (umowa nr 1/31/2001 z dnia 26 października 2001 roku), umożliwiając tym samym wygranę przez L. S., a następnie podczas realizacji zadania przez L. S. przygotował fikcyjny aneks do umowy zwiększający tym samym wartość zamówienia o kwotę w wysokości 60.390 złotych na prace, które zostały wykonane w ramach robót określonych w pierwotnej umowie,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

20. w okresie od września do grudnia 2001 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla L. S., wszedł w porozumienie z L. S. i innymi ustalonymi osobami, a następnie działając na szkodę Dowódcy [...] doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia go w błąd w ten sposób, że przygotował fikcyjny aneks do umowy zwiększający tym samym wartość zamówienia o kwotę w wysokości 60.390 złotych na prace, które zostały wykonane w ramach robót określonych w pierwotnej umowie, sporządził następnie fikcyjną dokumentację w postaci protokołu odbioru robót z dnia 21 grudnia 2001 roku, w której potwierdził własnoręcznym podpisem ich wykonanie, czym spowodował szkodę w mieniu Szefa Departamentu Infrastruktury MON na kwotę 60.390 złotych,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 kk w zb. z art. 271 § 3 kk;

21. w miesiącach maj - czerwiec 2002 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przekraczając swoje uprawnienia, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez L. S., wszedł w porozumienie z E. G.

Szefem [...], oraz L. S. i innymi osobami i zorganizował zbiórkę przetargową polegającą na przekazywaniu istotnych informacji co do okoliczności mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu właścicielowi Zakładu Wielobranżowego L. S. dotyczących warunków mającego się odbyć przetargu publicznego w Wojskowych Zakładach Remontowo-Budowlanych na rozbiórkę i rekultywację obiektów w kompleksie [...] (umowa nr 6/Busz/Ser/02 z dnia 18 czerwca 2002 roku), a następnie w trakcie jego trwania kontrolował i ustawiał ten przetarg pod kątem wygrania go przez Zakład Wielobranżowy L. S., czym działał na szkodę Szefa Departamentu Infrastruktury MON, tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 305 § 2 kk w zb. z art. 231 § 2 kk;

22. w okresie od lipca do grudnia 2002 roku Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową o łącznej wysokości nie mniejszej niż 15.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zbiórkę przetargowej polegającej na przekazywaniu istotnych informacji co do okoliczności mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu właścicielowi Zakładu Wielobranżowego L. S., dotyczących warunków mającego się odbyć przetargu publicznego w Wojskowych Zakładach Remontowo-Budowlanych [...] na rozbiórkę i rekultywację obiektów w kompleksie [...], umożliwiając tym samym wygranie przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na wykonanie robót budowlanych polegających na rozbiórce i rekultywacji obiektów w kompleksie [...] (umowa nr 6/Busz/Ser/02 z dnia 18 czerwca 2002 roku), tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

23. w okresie od października do grudnia 2002 roku, w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową o łącznej wysokości nie mniejszej niż 8.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zbiórkę przetargowej polegającej na przygotowaniu fikcyjnej dokumentacji na rozbiórkę obiektów i rekultywację terenu w kompleksie [...] (umowa nr 154/2002 z dnia 21.11.2002 roku), udaremnił następnie przetarg publicznych na wykonanie

tych prac przeprowadzając go fikcyjnie na dokumentach, nie przedkładając sporządzonej dokumentacji przetargowej celem rozpisania przetargu publicznego, rozpisał przetarg na Zakład Wielobranżowy „L. S.”,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

24. w miesiącu październik-listopad 2002 roku w Z., będąc funkcjonariuszem publicznym - Szefem [...], w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla L. S. przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wszedł w porozumienie z Szefem [...] E. G. oraz L. S. i innymi ustalonymi osobami, a następnie działając na szkodę Dowódcy [...] doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia go w błąd w ten sposób, że przygotował fikcyjną dokumentację przetargową na rozbiórkę obiektów i rekultywację terenu w kompleksie [...] (umowa nr 154/2002 z dnia 21.11.2002 roku), a tym samym poświadczył nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, udaremnił następnie przetarg publiczny na wykonanie tych prac przeprowadzając go fikcyjnie na dokumentach, nie przedkładając sporządzonej dokumentacji przetargowej celem rozpisania przetargu publicznego, rozpisał przetarg na Zakład Wielobranżowy „L. S.”, czym spowodował szkodę w mieniu Szefa Departamentu Infrastruktury MON na kwotę nie mniejszą niż 75.000 złotych (brutto),

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 kk w zb. z art. 271 § 3 kk w zb. z art. 305 § 1 kk w zb. z art. 231 § 1 kk;

25. w okresie od października do grudnia 2002 roku Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową o łącznej wysokości nie mniejszej niż 20.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na udzieleniu L. S. istotnych informacji dotyczących mającego się odbyć przetargu publicznego, umożliwiając tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na wykonanie robót w postaci demontażu i skruszeniu płyt drogowych w kompleksie wojskowym na działce ewidencyjnej nr 80/14 obręb Ś. oraz uporządkowanie terenu po rozebranych obiektach budowlanych oraz rozbiórkę fundamentów budynków i

pozostalej infrastruktury w kompleksie wojskowym [...] na działkach ewidencyjnych nr 194/3 i 194/1,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

26. w miesiącu lipcu 2003 roku Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Zastępcy Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 4.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na udzieleniu L. S. istotnych informacji mającego odbyć się przetargu publicznego, umożliwiając tym samym podpisanie umowy jako podwykonawca głównego wykonawcy L. SA w postaci remontu budynku koszarowego [...],

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

27. w miesiącu sierpniu 2003 roku Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Zastępcy Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 4.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na rozpisaniu i przeprowadzeniu fikcyjnego przetargu publicznego, umożliwiając tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na wykonanie robót w postaci przetworzenia materiałów rozbiórkowych w kompleksie [...] (umowa nr 124/03 z dnia 23 września 2003 r.),

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

28. w miesiącu listopadzie 2003 roku, w związku z pełnieniem funkcji publicznej Zastępcy Szefa [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 3.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej, umożliwiając tym samym wygranę przez ww. przetargu na wykonanie robót dekarских na budynkach [...] (umowa nr 142/2003 z dnia 10 października 2003 roku),

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

29. w miesiącu wrześniu 2004 roku, będąc funkcjonariuszem publicznym - Zastępcą Szefa [...], w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla L. S. przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wszedł w porozumienie z E. G.- Szefem [...], L. S. właścicielem Zakładu Wielobranżowego, i innymi osobami, a następnie działając na szkodę Dowódcy [...] doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia go w błąd w ten sposób, że przygotował dokumentację przetargową na uprzątnięcie gruzu betonowego w kompleksie [...] i wyrównanie dróg poligonowych w Ś., a tym samym poświadczył nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, udaremnił następnie przetarg publiczny na wykonanie tych prac, przeprowadzając go fikcyjnie na dokumentach, nie przedkładając sporządzonej dokumentacji przetargowej celem rozpisania przetargu publicznego, spowodował przyznanie przetargu L. S., czym spowodował szkodę w mieniu Szefa Departamentu Infrastruktury MON na kwotę 37.332,00 złotych (brutto) (umowa nr 254/2004 z dnia 04 października 2004 roku),
tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 kk w zb. z art. 271 § 3 kk w zb. z art. 305 § 1 kk w zb. z art. 231 § 1 kk;

30. w miesiącu maj - lipiec 1998 roku, w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przekraczając swoje uprawnienia, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez L. S. w kwocie nie mniejszej niż 40.000 zł, wszedł w porozumienie z pełnomocnikiem firmy-„P.” oraz innymi ustalonymi osobami, naruszając art. 16 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (t.j.: Dz. U. z 1998 r., Nr 119, poz. 773) zorganizował zbiórkę przetargową polegającą na przekazywaniu istotnych informacji co do okoliczności mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu w Jednostce Wojskowej [...] L. S., dotyczącego oferty zamówienia publicznego na naprawę hydroforni w JW [...], a następnie w trakcie trwania procedury kontrolował przebieg postępowania pod kątem wygrania go przez firmę „P.”, czym działał na szkodę Dowódcy Jednostki Wojskowej [....] (umowa 2/98 z dnia 19 maja 1998 r.),
tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 305 § 2 kk w zb. z art. 231 § 2 kk;

31. w miesiącach maj - lipiec 1998 r. w Ż., w związku z pełnieniem funkcji publicznej Szefa [...], przyjął od L. S., pełnomocnika firmy „P.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 3.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - art. 16 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r o zamówieniach publicznych (t.j.: Dz. U. z 1998 r., Nr 119, poz. 773) poprzez zorganizowanie zмовы przetargowej polegającej na przekazywaniu istotnych informacji co do okoliczności mających znaczenie dla zawarcia umowy będącej przedmiotem przetargu w Jednostce Wojskowej [...] L. S., dotyczącego oferty zamówienia publicznego na naprawę hydroforni w JW [...], a następnie w trakcie trwania procedury kontrolowanie przebiegu postępowania pod kątem wygrania go przez firmę „P.” (umowa 2/98 z dnia 19 maja 1998 r.),
tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk”.

Natomiast S. P. został oskarżony o to, że:

„1. na przełomie miesięcy listopad grudzień 1998 roku w Z., w związku z pełnieniem funkcji publicznej inspektora nadzoru sanitarnego Rejonowego Zarządu Infrastruktury [...], przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową w wysokości nie mniejszej niż 25.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - własnoręczne wypełnienie za wykonawcę robót kosztorysu powykonawczego, a następnie dokonanie nierzetelnego i niezgodnego z przedmiotem zawartej umowy odbioru robót wymiany rur w kanale od kotłowni nr 3 do budynku [...],

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

2. w grudniu 2000 roku, w związku z pełnieniem funkcji publicznej inspektora nadzoru sanitarnego Rejonowego Zarządu Infrastruktury, przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową o łącznej wysokości nie mniejszej niż 6.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - dokonanie nierzetelnego i niezgodnego z przedmiotem zawartej umowy odbioru prac modernizacyjnych i robót technologicznych w kotłowni nr 8/7870 [...] wykonanych przez Zakład Wielobranżowy „L. S.”

oraz wykonanych przez firmę „P.” w postaci wykonania sieci z rur preizolowanych i podwyższenia kotłowni oraz komina na terenie Jednostki Wojskowej [...],

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

3. w miesiącu listopadzie 2000 roku, w związku z pełnieniem funkcji publicznej inspektora nadzoru sanitarnego Rejonowego Zarządu Infrastruktury, przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową o łącznej wysokości nie mniejszej niż 3.240 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - podpisanie fikcyjnego protokołu odbioru robót określonych w umowie nr 1/206/WR/2000 z dnia 06 listopada 2000 roku dotyczącego naprawy drogi dojazdowej do kotłowni [...], która faktycznie nie była naprawiana, poświadczając tym samym nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk w zb. z art. 271 § 3 kk;

4. w grudniu 2000 roku, w związku z pełnieniem funkcji publicznej inspektora nadzoru sanitarnego Rejonowego Zarządu Infrastruktury, przyjął od L. S., właściciela Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, korzyść majątkową o łącznej wysokości nie mniejszej niż 5.000 złotych w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa - zorganizowanie zмовы przetargowej poprzez tworzenie kosztorysów ofertowych dla L. S. z dostosowaniem w nich sum pieniężnych do kwoty przeznaczonej w RZI na to zadanie, umożliwiając tym samym wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na modernizację stacji uzdatniania wody w Jednostce Wojskowej [...] (umowa nr 1/52/2000 z dnia 22 listopada 2000 roku),

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 228 § 3 kk;

5. w grudniu 2000 roku, w związku z pełnieniem funkcji publicznej inspektora nadzoru sanitarnego Rejonowego Zarządu Infrastruktury, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla L. S. przekroczył swoje uprawnienia, wszedł w

porozumienie z L. S., właścicielem Zakładu Wielobranżowego „L. S.”, zorganizował zbiórkę przetargową polegającą na tym, iż znając istotne warunki zamówienia na modernizację stacji uzdatniania wody w Jednostce Wojskowej [...] sporządził dla L. S. dokumentację ofertową, co utrudniło przeprowadzenie przetargu publicznego na to zadanie i tym samym umożliwiło wygranę przez Zakład Wielobranżowy „L. S.” przetargu na modernizację stacji uzdatniania wody w Jednostce Wojskowej [...] (umowa nr 1/52/2000 z dnia 22 listopada 2000 roku), działając tym samym na szkodę Szefa Departamentu Infrastruktury MON,

tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 305 § 1 kk w zb. z art. 231 § 1 kk”.

Wojskowy Sąd Okręgowy w P. po ponownym rozpoznaniu sprawy oskarżonych, wyrokiem z dnia 29 września 2015 r, ppłk. rez. H. W. uniewinnił od wszystkich zarzucanych mu czynów, S. P. uniewinnił od zarzucanych mu czynów w pkt. 1, 3, 4 i 5 aktu oskarżenia, natomiast na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., umorzył postępowanie karne o zarzucany mu czyn w pkt. 2, a kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku na niekorzyść obu oskarżonych wniósł prokurator Wojskowej Prokuratury Okręgowej. Zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

„ 1.obrazę przepisów postępowania określonych w art. 442 § 3 kpk mającą wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na niepowołaniu biegłego z zakresu problematyki zamówień publicznych, co wynikało wprost ze wskazania wyrażonego w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego w Warszawie z dnia 23 listopada 2011 r. uchylającego wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 16 maja 2011 r., gdzie wskazana opinia mogłaby pozwolić na ustalenie tego czy naruszono reguły udzielania zamówień publicznych, a w konsekwencji czy doszło do bezprawnych działań obydwu oskarżonych w toku poszczególnych przetargów,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który to błąd miał wpływ na treść tego orzeczenia, a wyraził się w tym, iż Sąd nie uznał za wiarygodne zeznań świadka L. S., które wskazują na fakt popełnienia przez oskarżonych zarzucanych im czynów, podczas gdy zeznania te są konsekwentne i

spójne oraz znajdują potwierdzenie w innym, zebrany w toku postępowania materiale dowodowym, wynikającym z zeznań świadków [...] złożonych na etapie postępowania przygotowawczego, a ponadto na bezkrytycznym przyjęciu za wiarygodne zeznań świadków [...] złożonych przed sądem, w których nie potwierdzali oni faktów popełnienia przez ppłk H. W. zarzucanych mu czynów zmieniając swoje poprzednie zeznania, podczas gdy pierwsze ze złożonych przez wyżej wymienionych zeznań korelują z zeznaniami świadka L. S.,

3. obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 366 § 1 kpk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r. w zw. z art. 170 § 1 pkt 3 i 5 oraz § 2 kpk poprzez oddalenie wniosku dowodowego prokuratora z dnia 21 maja 2015 r. o przesłuchanie w charakterze świadków funkcjonariuszy Żandarmerii Wojskowej – [...] uczestniczących w przesłuchaniach [...] na okoliczność przebiegu czynności przesłuchań, co skutkowało niezasadnym przyjęciem *a priori* przez Sąd I instancji, bez żadnej próby weryfikacji, że czynności te przebiegały nieprawidłowo i istnieją wątpliwości co do wiarygodności protokołów przesłuchań oraz treści zeznań poszczególnych osób”.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu środka odwoławczego podniesiono błędną ocenę zeznań świadka L. S., które generalnie zostały ocenione przez sąd pierwszej instancji jako niewiarygodne, przy czym ocena tego dowodu pozostaje w sprzeczności z wywodami w tej materii sądów uprzednio orzekających w sprawie oskarżonego E. G., L. S. Prokurator podniósł też, że nie wykonanie zaleceń przez sąd pierwszej instancji, a wynikających z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r. o celowości powołania biegłego z zakresu problematyki zamówień publicznych, *de facto* miało wpływ na treść wyroku, albowiem przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego tej specjalności pozwoliłoby na ustalenie czy naruszono reguły udzielania zamówień publicznych, a w konsekwencji, czy doszło do bezprawnych działań oskarżonych podczas przeprowadzania przetargów. Skarżący zwraca uwagę na dość lakoniczne uzasadnienie sądu pierwszej instancji, który zaniechał przeprowadzenie tego dowodu (por. s. 9 uzasadnienia wyroku).

Skarżący wskazuje też na wiarygodność zeznań L. S. o przekazywaniu korzyści majątkowych oskarżonemu ppłk. rez. H.W. (czyn z pkt. 26), albowiem znajdują one potwierdzenie w przelewie bankowym kwoty 2 300 zł dokonanym na konto tegoż oskarżonego, przez L. S., co pozostaje w opozycji do oceny tej okoliczności przez sąd pierwszej instancji jako pożyczki udzielonej przez oskarżonego W.- L. S. i zwrotu tej pożyczki przez L. S. Prokurator akcentuje, że zeznania L. S., które stanowiły podstawę aktu oskarżenia, znalazły potwierdzenie na etapie postępowania przygotowawczego w zeznaniach świadków [...]. Zmiana zeznań przez tych świadków na korzyść oskarżonych, którzy nie potwierdzili faktów popełnienia przez oskarżonego H. W. i S. P. zarzucanych mu czynów, została oceniona przez sąd orzekający w sposób uproszczony i przez to razi swą dowolnością.

Odnosząc się z kolei do bezzasadnego oddalenia przez sąd orzekający wniosku dowodowego o przesłuchanie funkcjonariuszy Żandarmerii Wojskowej, skarżący wskazał *na ratio legis* art. 170 § 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy po wysłuchaniu prokuratora popierającego apelację oraz obrońców oskarżonych i oskarżonego ppłk. rez. H. W., którzy wnosili o nieuwzględnienie apelacji prokuratora i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku, rozważył, co następuje.

Apelacja prokuratora jest częściowo zasadna, gdy podnosi zarzut błędu w ustaleniach faktycznych (...), ale w ocenie Sądu Najwyższego zarzut ten jest zasadny tylko co do czynów z pkt. 26 i 29 aktu oskarżenia wobec oskarżonego ppłk. rez. H. W., w pozostałej części apelacja prokuratora nie zasługuje na uwzględnienie z powodów następujących.

Odnosząc się po kolei do zarzutów sformułowanych w apelacji prokuratora należało podnieść, co następuje.

Istotnie, w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r. sygn. akt WA 34/11, który uchylił w całości zaskarżony wyrok Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 16 maja 2011 r. i sprawę obu oskarżonych przekazał do ponownego rozpoznania temu sądowi, wskazano na treść art. 442 § 3 k.p.k. i

zalecono sądowi pierwszej instancji powołanie biegłego z zakresu problematyki zamówień publicznych i określenie prawidłowego sposobu sporządzenia opinii, a następnie dokonania jej prawidłowej oceny (s. 31 i 35 uzasadnienia). Orzekający ponownie sąd pierwszej instancji akceptując opinię biegłych z zakresu badania pisma porównawczego oraz z zakresu budownictwa „odrzucał opinię biegłego z zakresu zamówień publicznych nie tylko jako niedopuszczalną z uwagi na to, że dotyczyła prawa krajowego, ale także na skutek zmiany przez biegłego stanowiska i wskazaniu jako głównej podstawy opiniowania zeznań L. S. bez ich weryfikacji i przy założeniu, że były one całkowicie prawdziwe”. W tej sytuacji w ocenie tegoż sądu nie było możliwe, powołanie kolejnego biegłego tej specjalności, gdyż opiniowanie miałoby dotyczyć prawa krajowego. W ocenie Sądu Najwyższego decyzja procesowa sądu orzekającego jest prawidłowa, natomiast jej uzasadnienie w części jest błędne. Poza sporem jest, że powinnością sądu jest interpretacja przepisów prawa oraz ich wykładnia i ta sfera pozostaje wyłącznie w gestii sądu, a nie biegłego czy też biegłych o określonej specjalności. Wbrew temu co sąd orzekający zastrzegł, opinia biegłego w zakresie możliwości naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych *in concreto* była dopuszczalna, natomiast jeżeli biegły, a tak było w tej sprawie, jako jej podstawę przyjął, że zeznania L. S. są wiarygodne, to istotnie należało przyznać rację w tym względzie sądowi pierwszej instancji, że opinia ta nie czyniła zadość pełności, o której mowa art. 201 k.p.k. Ponadto biegły wykroczył poza swoje uprawnienia, bowiem dokonał interpretacji prawa karnego materialnego.

W konsekwencji tego stanu rzeczy sąd pierwszej instancji nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego tej specjalności powołanego przez prokuratora w toku śledztwa. Natomiast, jak wskazuje na to uzasadnienie zaskarżonego wyroku, dokonał całościowej oceny dowodów, w tym stosownej dokumentacji zabezpieczonej w toku postępowania przygotowawczego. Jak podnosi się w orzecznictwie, niezastosowanie się do wskazań oraz zapatrywań sądu odwoławczego przez sąd pierwszej instancji, może stanowić względną przyczynę odwoławczą (por. wyrok SN z dnia 15 listopada 2007 r., II KK 62/07). Niemniej jednak, sąd ponownie rozpoznający posiada tzw. samodzielność jurysdykcyjną do swobodnej oceny dowodów i ustalenia stanu faktycznego „w oderwaniu od

uprzedniego wyroku sądu pierwszej instancji uchylonego i przekazanego do ponownego rozpoznania w następstwie wniesionej apelacji” (por. wyroki Sądów Apelacyjnych w Białymstoku z dnia 11 lutego 2004 r., II AKa 393/03, OSAB 2004, nr 2, poz. 33, w Katowicach z dnia 6 grudnia 2006 r., II AKa 213/06, KZS 2006).

Podkreślić też trzeba, że wskazania sądu odwoławczego, o których mowa w treści art. 442 § 3 k.p.k., nigdy nie limitują sądu pierwszej instancji w dochodzeniu do prawdy, a co najwyżej określają minimalny zakres postępowania dowodowego (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 marca 2005 r., IV KK 388/04, OSNwSK 205, nr 1, poz. 502, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2016 r., V KK 2/16).

Jest rzeczą oczywistą, że sąd pierwszej instancji nie zrealizował tych wskazań, o których mowa w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r. Niemniej jednak należało na tym etapie postępowania uznać je za zbędne, albowiem w to miejsce została przedstawiona określona ocena dowodów, o których mowa będzie później przy omówieniu zarzutu z pkt. 2 apelacji. W związku z tym w ocenie Sądu Najwyższego zarzut obrazy art. 442 § 3 k.p.k. jest niezasadny.

Przechodząc do oceny zarzutu błędu (...), to jest on tylko częściowo zasadny. Jak podnosi się w doktrynie i orzecznictwie błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku jest zawsze wynikiem błędnej oceny określonego materiału dowodowego, merytorycznej niesłuszności wniosków sądu orzekającego wyprowadzonych z ujawnionego materiału dowodowego. Wbrew temu co podnosi skarżący w apelacji w tej części, ocena materiału dowodowego odnoszącego się do oskarżonego H. W. (poza zarzutem z pkt. 26 i 29) oraz S. P. jest prawidłowa. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku sąd orzekający dokonał całościowej oceny dowodów zebranych w tej sprawie w tym zeznań L. S., a także zeznań [...]. Nadmienić należy, że L. S. i E. G. zostali prawomocnie skazani za zarzucane im przestępstwa, natomiast B. K. i J. H. prawomocnie zostali uniewinnieni od zarzucanych im zarzutów. Sąd pierwszej instancji miał na uwadze, że w toku postępowania przygotowawczego zeznawali oni na niekorzyść obu oskarżonych, zaś w toku postępowania sądowego o tych okolicznościach (wręczanie korzyści majątkowych przez L. S. oskarżonym, udział w zмовie

przetargowej z L. S.), zeznawali w sposób ogólnikowy zasłaniając się niepamięcią. Sąd pierwszej instancji posiłkując się stosowną dokumentacją, która była dostępna na tym etapie postępowania (bo znaczna część dokumentacji Rejonowego Zarządu Infrastruktury jak również właściwych Wojskowych Zarządów Budowlanych została zniszczona) w powiązaniu z zeznaniami tychże świadków ocenił, że brak jest dostatecznych dowodów co do winy obu oskarżonych w zakresie zarzucanych im przestępstw. Swoje stanowisko zgodnie z wymogami art. 424 § 1 i 2 k.p.k., wyczerpująco uzasadnił i Sąd Najwyższy w pełni to aprobuje.

Natomiast przyznać należało rację skarżącemu, że rażąco wadliwa jest ocena dowodów przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, w zakresie uwolnienia oskarżonego ppłk. rez. H. W. od zarzucanych mu czynów w pkt. 26 i 29 aktu oskarżenia. Wywody sądu pierwszej instancji zostały poczynione na s. 60 – 66, 70 - 73 uzasadnienia wyroku. Poza sporem jest, że w dniu 2 lipca 2003 r. L. S. w drodze przelewu bankowego wpłacił na konto oskarżonego ppłk. rez. H. W. kwotę 2 300 zł. Z zeznań L. S. wynika, iż kwota ta stanowiła tzw. zaliczkę na poczet kwoty 4 000 zł stanowiącej „łapówkę” za udzielenie istotnych informacji mającego odbyć się przetargu publicznego, umożliwiającego L. S. podpisanie umowy jako podwykonawcy głównego wykonawcy L. S.A. z siedzibą w postaci remontu budynku koszarowego [...]. Kwota ta była „uzupełnieniem” uprzednio wręczonej przez niego oskarżonemu W. w jego gabinecie kwoty 1 700 zł, bowiem oskarżony W. żądał od L. S. korzyści majątkowej w wysokości 4 000 zł, a w tym momencie L.S. wręczył mu posiadaną przy sobie kwotę 1 700 zł, a brakującą różnicę wyrównał przelewem z dnia 2 lipca 2003 r.

Sąd pierwszej instancji trafnie dostrzegł, że L. S. w swoich zeznaniach podawał różne wysokości wręczonej korzyści majątkowej (4 000 zł, 5 000 zł, 40 000 zł i 50 000 zł), przy czym z uwagi na nieobecność tego świadka w kraju okoliczności tych nie można było zweryfikować, niemniej jednak w ocenie tego sądu nie można było bezkrytycznie zaakceptować jego twierdzenia, że wręczył oskarżonemu łapówkę w wysokości 1 700 zł, a 2 300 zł wpłacił przelewem, przy czym ta ostatnia forma wpłacenia łapówki (przelew bankowy) musi budzić uzasadnione wątpliwości, skoro L. S. mógł też pieniądze te wypłacić z bankomatu i

wręczyć oskarżonemu W., a tego nie uczynił. Z kolei oskarżony ppłk. rez. H. W. w swoich wyjaśnieniach, które sąd pierwszej instancji uznał za wiarygodne okoliczności tego zdarzenia przedstawił jako pożyczkę oskarżonemu S. kwoty 4 000 zł., przy czym kwotę tę 1 700 zł oddał on osobiście, zaś brakującą kwotę 2 300 zł oddał „na drugi dzień” (k. 23 630).

Zauważyć też należało, że z wyjaśnień oskarżonego ppłk. rez. H. W. wynika też, że traktował on L. S. z pewną dozą niechęci zważywszy na uprzednie konflikty z nim w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Ponadto musi wzbudzić uzasadnione wątpliwości w kontekście uwolnienia oskarżonego W. od tego zarzutu „jego zaangażowanie” w realizację tegoż kontraktu w sytuacji, gdy jego przełożony (B. K.) nakazał oskarżonemu W. niepodejmowanie działań zmierzających do realizacji przez L. S. czynności podwykonawcy w tym kontrakcie.

W tej sytuacji wywód sądu pierwszej instancji o wręczeniu kwoty 4 000 zł jako pożyczki udzielonej przez oskarżonego W. – L. S. jest uproszczeniem i razi dowolnością. W ocenie Sądu Najwyższego istniejące w sprawie oskarżonego W. okoliczności mogą wskazywać na zasadność zarzucanego mu przestępstwa opisanego w pkt. 26 aktu oskarżenia.

Przechodząc do dalszej części wywodów związanych z zarzutem z pkt. 29 aktu oskarżenia przyznać należało rację skarżącemu, że zaprezentowana tam ocena dowodów jest rażąco dowolna i przedwczesna, co do uwolnienia ppłk. rez. H. W. od zarzucanego mu czynu z uwagi na brak dostatecznych dowodów potwierdzających popełnienie przez niego zarzucanego mu czynu. Prokurator czyn oskarżonego zakwalifikował jako przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 3 k.k. w zb. z art. 305 § 1 k.k. w zb. z art. 231 § 1 k.k. Jak podniesiono to już wyżej stan faktyczny odnoszący się do tego zdarzenia został przedstawiony na s. 70 – 73 uzasadnienia wyroku. Oskarżony ppłk. rez. H. W., jak wynika z jego wyjaśnień, przyznał, że brał nieświadomy udział w przestępczych działaniach polegających na tym, że nienależną zapłatę za uprzątnięcie gruzu otrzymał L. S., podczas gdy gruz ten we własnym zakresie uprzątnęła Jednostka Wojskowa [...]. Jak wyjaśnił w toku śledztwa „z własnej głupoty”, poprosił kierownika WAK, ażeby nie obciążano L. S. kosztami uprzątnięcia gruzu. Chcąc zalegalizować fikcyjną

dokumentację udał się do tejże jednostki i próbował nakłonić osoby funkcyjne do podpisania stosownego dokumentu. Zważywszy na nieobecność osoby odpowiedzialnej protokół ten został podpisany przez osobę „z logistyki”, a następnie przekazany przez oskarżonego W. do realizacji J. H. (k. 24356). Zauważyć też należało, że oskarżony W. w początkowych swoich wyjaśnieniach wskazywał, że zadanie to nie zostało wykonane, bo zabrakło środków (k. 816), a później twierdził, że umowa ta została zrealizowana. W tej części rozważań należało odnieść się do zeznań R. C. pełniącego obowiązki Kierownika [...]. Świadek ten wprawdzie był przesłuchiwany na rozprawie w dniu 17 stycznia 2011 r. (k.22529 - 22530), ale jego zeznania nie odnosiły się do tej kwestii. Jednakże należało zwrócić uwagę, że w dniu 29 czerwca 2004 r. sygnalizował on, że termin uporządkowania terenu jednostki z gruzu minął z dniem 27 grudnia 2002 r. (k. 838).

Błędny jest zatem wywód sądu pierwszej instancji, że brak dokumentacji wykonawczej i finansowej nie pozwolił na stanowcze ustalenie, czy przedmiotowe zadanie zostało wykonane czy też nie i czy rzeczywiście wystąpiła jakakolwiek szkoda skoro istniejące w sprawie dowody przy ich prawidłowej ocenie mogą wskazywać na zachowania oskarżonego penalizowane przez pryzmat art. 286 § 1 k.k., art. 271 § 3 k.k. w zb. z art. 231 § 1 k.k.

Przechodząc do oceny zarzutu podniesionego w pkt. 3 apelacji należało stwierdzić, że jest on niezasadny. Podczas rozprawy w dniu 21 maja 2015 r., po przesłuchaniu świadka ppłk. rez. J. H., prokurator złożył wniosek o bezpośrednie przesłuchanie funkcjonariuszy Żandarmerii Wojskowej, a to: chor. [...], którzy brali udział w przesłuchaniu [...] protokolując ich zeznania, na okoliczność czy wywierano presję podczas ich przesłuchań, sugerowano odpowiedzi, nie protokolowano tego co zeznawali świadkowie, bądź też protokolowano ich zeznania w zmienionej formie i przekazie. Sąd po wysłuchaniu oskarżonego ppłk. rez. H. W. i jego obrońcy, na podstawie art. 170 § 3 i 5 k.p.k., oddalił powyższy wniosek. Uzasadnił to tym, że w protokołach przesłuchań tych świadków nie zostały odnotowane pytania przesłuchujących i nie były one rejestrowane, co powoduje, że przesłuchiwanie powyższych świadków co do okoliczności, o których mowa we wniosku, jest nieprzydatne dla potwierdzenia tezy dowodowej, ani też do jej

zanegowania, w związku z tym uwzględnienie tego wniosku było zbędne i jako takie zmierzające jedynie do niepotrzebnego przedłużania postępowania (k. 24352).

W ocenie Sądu Najwyższego przytoczona argumentacja o oddaleniu wniosku dowodowego prokuratora jest trafna. Należy tylko dodać, że zaniechanie przeprowadzenia tego dowodu w żaden sposób nie wpłynęło na prawidłowy tok postępowania dowodowego w niniejszej sprawie. A zatem tego zarzutu apelacji należało również nie uwzględnić.

W podsumowaniu wywodów należało uchylić zaskarżony wyrok wobec oskarżonego ppłk. rez. H. W. w pkt. 26 i 29 aktu oskarżenia i sprawę oskarżonego w tej części przekazać sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zaś w pozostałej części wobec oskarżonego W. i oskarżonego P. wyrok utrzymać w mocy. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd pierwszej instancji powinien rozważyć celowość ponownego przesłuchania świadków [...] co do okoliczności związanych z zarzutem opisanym w pkt. 29 aktu oskarżenia.

Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok wobec oskarżonego S. P. w pkt. 2 , nie wydając jednakże orzeczenia następczego z powodów następujących. Wyrok Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 16 maja 2011 r., sygn. akt So .../08, został zaskarżony apelacjami obrońców oskarżonych co do winy oraz apelacją prokuratora na niekorzyść obu oskarżonych w części co do kary. Zauważyć należało, że tymże wyrokiem S. P., na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., został uniewinniony od zarzucanego mu czynu w pkt. 2 aktu oskarżenia, tj. od popełnienia przestępstwa określonego w art. 228 § 3 k.k., a zatem w tej części wobec tego oskarżonego wyrok ten stał się prawomocny. Pomimo tego, przy ponownym rozpoznaniu sprawy prokurator bezzasadnie odczytał wobec tego oskarżonego akt oskarżenia w całości. Z kolei sąd pierwszej instancji błędnie „odczytując” sentencję wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., sygn. akt: WA 34/11, na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., umorzył postępowanie wobec S. P. o czyn z pkt. 2 aktu oskarżenia. W związku z tym, że wyrok Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 16 maja 2011 r. w pkt. 2 był prawomocny, zbędna była powyższa decyzja procesowa sądu pierwszej instancji orzekającego ponownie w tej sprawie.

O kosztach postępowania sądowego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak na wstępie.

kc